VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2016. gada 20. jūlijā *

Ārpuslīgumiskā atbildība — Zaudējumi, kurus OLAF veiktā izmeklēšanā radījusi Komisija un OLAF — Prasība par zaudējumu atlīdzību — Prasība atzīt OLAF aktus par juridiski neeksistējošiem un nepieņemamiem pierādīšanas mērķiem valsts iestādēs — Pieņemamība — Pilnvaru nepareiza izmantošana — Personas datu apstrāde — Tiesības uz aizstāvību

Lieta T-483/13

Athanassios Oikonomopoulos , ar dzīvesvietu Atēnas (Grieķija), ko sākotnēji pārstāvēja *N. Korogiannakis* un *I. Zarzoura*, advokāti, vēlāk – *G. Georgios*, advokāts,

prasītājs,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *J. Baquero Cruz* un A. Sauka, pārstāvji,

atbildētāja,

prasība par, pirmkārt, zaudējumu, kurus radījusi Komisija un Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), atlīdzību un, otrkārt, prasība atzīt *OLAF* aktus par juridiski neeksistējošiem un nepieņemamiem pierādīšanas mērķiem valsts iestādēs.

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Preks [*M. Prek*] (referents), tiesneši I. Labucka un V. Kreišics [*V. Kreuschitz*],

sekretāre K. Hērena [*C. Heeren*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 10. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums [1]

Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītājs *Athanassios Oikonomopoulos* ir inženieris elektriķis un komersants, kas darbojas robotikas informātikas jomā tirgū. Viņš nodibināja Grieķijā reģistrētu sabiedrību *Zenon Automation Technologies SA* (turpmāk tekstā – "*Zenon*"), kuru pēc tam vadīja no 1987. līdz 2006. gadam.

2 Laikposmā no 2004. līdz 2006. gadam *Zenon* ar Eiropas Komisijas Informācijas sabiedrības un plašsaziņas līdzekļu ģenerāldirektorātu (ĢD) (turpmāk tekstā – "Informācijas sabiedrības ĢD") noslēdza vairākus līgumus, kuri ietilpst sestajā Eiropas Kopienas pamatprogrammā attiecībā uz pētniecības, tehnoloģiju attīstības un izstāžu pasākumiem, kas veicina Eiropas pētniecības telpas izveidi un jauninājumus (2002.–2006. gads) (turpmāk tekstā – "sestā pamatprogramma").

3 2008. gada novembrī ārējo revidentu sabiedrība pēc Komisijas pieprasījuma veica revīziju *Zenon* attiecībā uz projektiem *Alladin* un *Gnosys*, kuri ietilpst sestajā pamatprogrammā. Šīs revīzijas rezultātā tostarp tika sagatavots 2009. gada 13. maija ziņojums par revīziju 08-BA59-028 (turpmāk tekstā – "sākotnējais revīzijas ziņojums").

4 No sākotnējā revīzijas ziņojuma izriet, ka pastāv neatbilstības attiecībā uz personāla izdevumiem. *Zenon* esot lūgusi Komisijai finansējumu ievērojamā apmērā, lai segtu izdevumus, faktūrrēķinus, kurus tai faktiski bija izrakstījusi Kipras sabiedrība *Comeng Computerised Engineering* (turpmāk tekstā – "*Comeng*"). Šie izdevumi kļūdaini esot tikuši atspoguļoti tiešo izdevumu attiecībā uz personālu kategorijā kā "iekšējo konsultantu" izdevumi, lai gan tie bija jāatspoguļo kā apakšuzņēmēju izdevumi. Šai praksei esot bijis sistemātisks raksturs. Komisija no tā secināja, ka šie izdevumi nevar tikt uzskatīti par attaisnotiem ne kā personāla izdevumi, ne kā apakšuzņēmēju izdevumi.

5 Šādā kontekstā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) 2009. gada 10. decembrī sāka izmeklēšanu attiecībā uz projektu *GR/RESEARCH-INFSO-FP6-Robotics and informatics*, kas tiek realizēts, lai īstenotu sesto pamatprogrammu. *OLAF* saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic *OLAF* (OV 1999, L 136, 1. lpp.), ir jāveic ārējās izmeklēšanas, proti, izmeklēšanas ārpus Eiropas Savienības iestādēm, un iekšējās izmeklēšanas, proti, šajās iestādēs.

6 2010. gada 25. un 26. februārī *OLAF* veica pārbaudi *Comeng* telpās.

7 2010. gada 6. augustā Informācijas sabiedrības ĢD sagatavoja galīgā revīzijas ziņojuma projektu.

8 2011. gada 18. februārī Komisija pieņēma galīgo revīzijas ziņojumu.

9 2011. gada jūlijā *OLAF* informēja prasītāju, ka tas tiek uzskatīts par iepriekš 5. punktā minētajā izmeklēšanā iesaistīto personu. 2011. gada 7. septembrī *OLAF* pārstāvji uzklausīja prasītāja mutvārdu paskaidrojumu viņa dzīvesvietā, kas atrodas Patmosā (Grieķija).

10 Ar 2012. gada 19. septembra vēstuli *OLAF* informēja prasītāju par izmeklēšanas pabeigšanu. Vēstulē bija norādīts, ka saskaņā ar izmeklēšanas secinājumiem ir pamats domāt, ka ir veikti noziedzīgi nodarījumi, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Tajā bija arī paziņots, ka Grieķijas tiesu iestādēm ir ieteikts uzsākt tiesvedību šajā lietā. Tāpat *OLAF* aicināja Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD, kas bija aizstājis Informācijas sabiedrības ĢD, veikt piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu EUR 1,5 miljonu atgūšanu no *Zenon*.

1 — Ir ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi [..]

19 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atzīt, ka *OLAF* pieņemtie akti un pasākumi ir juridiski neeksistējoši;

— atzīt, ka uz viņu attiecināmā informācija un dati un jebkādi atbilstošie pierādījumi, kas nodoti valsts iestādēm, ir nepieņemami pierādījumi;

— piespriest Komisijai samaksāt viņam EUR divus miljonus kā kompensāciju par tās prettiesisko rīcību un kaitējumu, kas nodarīts viņa profesionālajai darbībai un reputācijai;

— izdot rīkojumu par procesa organizatoriskajiem pasākumiem un pierādījumu savākšanas pasākumiem, pamatojoties uz 1991. gada 2. maija Reglamenta 64. un 65. pantu, pieprasot iesniegt dokumentus un nopratināt lieciniekus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā daļēji nepieņemamu un daļēji nepamatotu vai katrā ziņā kā pilnībā nepamatotu;

— piespriest atbildētājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tostarp pagaidu noregulējuma tiesvedības izdevumus.

Juridiskais pamatojums

1. *Par atsevišķu prasījumu pieņemamību* [..]

25 Pirmkārt, ir jāpārbauda, vai ir pieņemams prasījums par to, lai tiktu konstatēts, ka *OLAF* pieņemtie pasākumi ir juridiski neeksistējoši. Šajā kontekstā ir jāatgādina Savienības tiesas pilnvaras gadījumā, kad tai jāizskata prasība par zaudējumu atlīdzību.

26 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības ārpuslīgumiskās atbildības LESD 340. panta otrās daļas izpratnē iestāšanās ir atkarīga no tā, vai ir īstenojies nosacījumu kopums attiecībā uz Savienības iestādei pārmestās rīcības prettiesiskumu, zaudējumu reālo raksturu un cēloņsakarības esamību starp iestādes rīcību un nodarīto kaitējumu (skat. spriedumu, 2006. gada 9. novembris, *Agraz* u.c./Komisija, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 26. punkts un tajā minētā judikatūra). Attiecībā uz nosacījumu par pārmesto rīcību ir prasīts pierādīt pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru privātpersonām tiek piešķirtas tiesības (spriedumi, 2000. gada 4. jūlijs, *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 42. un 43. punkts, un 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 173. punkts). Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru prasība par zaudējumu atlīdzību ir autonoms tiesību aizsardzības līdzeklis, kam tiesību aizsardzības līdzekļu sistēmā ir pašam sava funkcija un uz kuru attiecas izpildes kritēriji, ņemot vērā tā īpašo mērķi (spriedums, 1971. gada 28. aprīlis, *Lütticke*/Komisija, EU:C:1971:40, 6. punkts, un rīkojums, 2013. gada 15. oktobris, *Andechser Molkerei Scheitz*/Komisija, T-13/12, nav publicēts, EU:T:2013:567, 46. punkts).

27 Ir jāuzskata, ka prasījums konstatēt, ka *OLAF* veiktie pasākumi ir juridiski neeksistējoši, patiesībā ir prasījums Vispārējai tiesai atzīt *OLAF* pieņemtos pasākumus par spēkā neesošiem un nolemt, ka tie nav radījuši nekādas juridiskās sekas (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 9. septembris, *dm-drogerie*

markt/ITSB – *Distribuciones Mylar* (“dm”), T-36/09, EU:T:2011:449, 83. punkts). Tas pārsniedz vienkārši prettiesiskuma konstatējumu, ko Vispārējā tiesa varētu veikt prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros.

28 No tā izriet, ka prasītāja prasījumu pirmā daļa ir jānoraida kā nepieņemama.

29 Šis atzinums par nepieņemamību nav tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpums, ne arī pareizas tiesvedības un procesuālās ekonomijas principu pārkāpums. Tiesas kontroli pār Savienības tiesību sistēmas ievērošanu, kā tas izriet no LES 19. panta 1. punkta, nodrošina Eiropas Savienības Tiesa un dalībvalstu tiesas. Šim mērķim ar LESD 263. un 277. pantu, no vienas puses, un tā 267. pantu, no otras puses, ir izveidota pilnīga tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību aktu tiesiskuma kontroli, uzticot to Savienības tiesai (spriedums, 2013. gada 19. decembris, *Telefónica*/Komisija, C-274/12 P, EU:C:2013:852, 57. punkts). Lēmumiem, kurus valsts iestādes pieņēmušas, balstoties uz *OLAF* informāciju, ir jābūt pārsūdzamiem valsts tiesās, kuras savukārt var pieņemt lēmumu par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecībā uz tādu Savienības tiesību normu interpretāciju, kuras tās uzskata par nepieciešamām sava nolēmuma pieņemšanai (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2005. gada 19. aprīlis, *Tillack*/Komisija, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 38. un 39. punkts).

30 Ir jāprecizē, ka prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu, lai apstiprinātu, ka iepriekš minētās tiesības un principi ir tikuši pārkāpti.

31 Šis atzinums par nepieņemamību nav tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpums, ne arī pareizas tiesvedības un procesuālās ekonomijas principu pārkāpums.

32 Otrkārt, ir jānoraida arī tā prasījumu daļa, ar ko Vispārējo tiesu lūdz atzīt, ka informācija un dati par prasītāju un jebkādi atbilstošie pierādījumi, kas nodoti valsts iestādēm, ir nepieņemami pierādījumi.

33 Šo prasījumu daļu var interpretēt vienīgi kā tādu, kuras mērķis ir panākt, lai Vispārējā tiesa pēc būtības nolemj, ka pierādījumi ir nepieņemami tiesvedībā valsts tiesās. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts iestāžu darbības, reaģējot uz *OLAF* tām nodoto informāciju, ietilpst tikai un vienīgi šo iestāžu atbildības jomā un šīm iestādēm pašām ir jāpārbauda, vai šāda informācija attaisno vai prasa, lai tiktu uzsākta kriminālvajāšana. Līdz ar to tiesību aizsardzība tiesā pret šādu kriminālvajāšanu ir jānodrošina valsts līmenī, sniedzot visas iekšējās tiesībā paredzētās garantijas, tostarp tās, kas izriet no pamattiesībām, un iespēju attiecīgajai tiesai iesniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar LESD 267. pantu (skat. rīkojumu, 2005. gada 19. aprīlis, *Tillack*/Komisija, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 38. un 39. punkts un tajos minētā judikatūra). Ir arī precizēts, ka valsts iestādēm gadījumā, ja tās nolemj uzsākt izmeklēšanu, ir jāizvērtē sekas, kas izriet no iespējamas *OLAF* pieļautas prettiesiskas rīcības, un ka šis vērtējums var tikt apstrīdēts valsts tiesā. Gadījumā, ja kriminālprocess netiek uzsākts vai tiek pabeigts ar attaisnojošu spriedumu, prasības celšana par zaudējumu atlīdzību Savienības tiesā ir pietiekama, lai nodrošinātu attiecīgās personas interešu aizsardzību, ļaujot tai panākt jebkāda no *OLAF* prettiesiskas rīcības izrietoša kaitējuma atlīdzinājumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 20. maijs, Komisija/*Violetti* u.c., T-261/09 P, EU:T:2010:215, 59. punkts).

34 Ir jāuzskata, ka, piemērojot iepriekš 33. punktā minēto judikatūru, Vispārējās tiesas nolēmums, atzīstot par nepieņemamiem Grieķijas tiesu iestādēm iesniegtos pierādījumus, acīmredzami būtu ārpus Vispārējās tiesas kompetences. Tāpēc Vispārējās tiesas kompetencē neietilpst nolemt, ka informācija un dati par prasītāju un jebkādi atbilstošie pierādījumi, kas nodoti valsts iestādēm, ir nepieņemami pierādījumi.

35 Attiecīgi otrā prasījumu daļa ir jānoraida, neizvērtējot to pēc būtības.

2. *Pēc būtības*

36 Vispirms ir jāizvērtē Komisijas izvirzītais arguments, saskaņā ar kuru prasība par zaudējumu atlīdzību ir priekšlaicīga. Komisija faktiski uzsver, ka *OLAF* ziņojuma nodošana līdz šim nav bijusi pamats, lai kompetentās valsts iestādes veiktu kādu pasākumu. Turklāt tāpēc, ka informācija nav tikusi ne izplatīta, ne publiskota, neesot nodarīts kaitējums.

37 Ir skaidrs, ka process valsts tiesā vēl noris. Tomēr iespējamie šī procesa rezultāti nevar ietekmēt šo tiesvedību. Tādējādi šajā lietā nav runas par to, vai prasītājs ir pieļāvis pārkāpumu vai krāpšanu, bet gan tiek pārbaudīts veids, kādā *OLAF* veica un pabeidza izmeklēšanu, kurā ir norādīts prasītāja uzvārds un kurā viņš tiek uzskatīts par atbildīgu par pārkāpumiem, kā arī veids, kādā Komisija ir rīkojusies šīs izmeklēšanas kontekstā. Ja valsts tiesu iestādes neuzskatīs prasītāju par vainīgu, ar šo faktu noteikti netiks atlīdzināts iespējamais kaitējums, kas viņam esot nodarīts (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 8. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-48/05, EU:T:2008:257, 90. un 91. punkts).

38 Tāpēc, ņemot vērā to, ka šajā prasībā norādītais apgalvotais kaitējums atšķiras no kaitējuma, ko varētu apliecināt tas, ka valsts tiesu iestādes neatzīst prasītāju par vainīgu, prasījumi par kaitējuma atlīdzību nevar tikt noraidīti kā priekšlaicīgi, motivējot, ka prasītājs var celt šādu prasību tikai pēc valsts tiesu iestāžu iespējamā galīgā lēmuma.

39 Līdz ar to, tā kā prasība nav priekšlaicīga, jautājumu pārbaude saistībā ar kaitējuma raksturu un apjomu nav jāatliek uz vēlāku posmu.

40 Prasītājs saistībā ar savu prasījumu trešo daļu apgalvo, ka ir pamats, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība.

[..]

Par prettiesisko rīcību [..]

Par otro pamatu – Regulas Nr. 45/2001 un 1073/1999 pārkāpumu, pienākuma saglabāt konfidencialitāti un profesionālo noslēpumu pārkāpumu, kā arī tiesību uz privāto dzīvi un labas pārvaldības principa pārkāpumu [..]

51 Iesākumā ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 45/2001 normas ir tiesību normas, kas paredzētas, lai piešķirtu tiesības personām saistībā ar personas datiem, kuri ir Savienības iestāžu un struktūru rīcībā. Proti, pats šo normu mērķis ir aizsargāt šādas personas pret iespējamu prettiesisku ar tiem saistītu datu apstrādi (spriedums, 2007. gada 12. septembris, *Nikolaou*/Komisija, T-259/03, nav publicēts, EU:T:2011:254, 210. un 232. punkts).

Par pirmo, otro un trešo iebildumu saistībā ar Regulas Nr. 45/2001 4., 5., 7., 8. un 12. panta pārkāpumu, pienākuma saglabāt konfidencialitāti un profesionālo noslēpumu pārkāpumu, kā arī tiesību uz privāto dzīvi un labas pārvaldības principa pārkāpumu un it īpaši Regulas Nr. 1073/99 8. panta 1. punkta un Regulas Nr. 2185/96 8. panta 1. punkta pārkāpumu

52 Iesākumā vispirms ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 45/2001 2. panta a) punktā ir paredzēts, ka "personas dati" ir "jebkāda informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu", un ka "identificējama persona ir tā, kuru var identificēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, psiholoģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktorus". Minētās regulas 2. panta b) punktā "personas datu apstrāde" ir definēta kā "visas darbības ar personas datiem vai darbību kopums, kas ir vai nav automātiskas, piemēram, vākšana,

reģistrēšana, organizēšana, uzglabāšana, adaptēšana vai mainīšana, ieguve, konsultēšana, izmantošana, izpaušana pārraidot, izplatīšana vai pieejamības nodrošināšana citā veidā, saskaņošana vai kombinēšana, bloķēšana, izdzēšana vai iznīcināšana".

53 Saskaņā ar judikatūru šādu ziņu izpaušana ietilpst "apstrādes" definīcijā Regulas Nr. 45/2001 2. panta b) punkta izpratnē (spriedumi, 2010. gada 29. jūnijs, Komisija/*Bavarian Lager*, C-28/08 P, EU:C:2010:378, 68. un 69. punkts, un 2011. gada 7. jūlijs, *Valero Jordana*/Komisija, T-161/04, nav publicēts, EU:T:2011:337, 91. punkts). Izskatāmajā lietā ir jāuzskata, ka informācija attiecībā uz prasītāju ir "personas dati" un ka ir notikusi to "apstrāde" iepriekš minētās normas izpratnē, ko veikusi gan Komisija, gan *OLAF*, turklāt lietas dalībnieki to neapstrīd.

[..]

59 Vispirms ir jāizvērtē iebildums, saskaņā ar kuru nav īstenojies neviens no Regulas Nr. 45/2001 5. pantā minētajiem nosacījumiem.

60 Runājot par *OLAF* veikto informācijas nodošanu Komisijai un Grieķijas valsts iestādēm, ir jāatgādina, ka principā *OLAF* izpilda uzdevumus sabiedrības interesēs Regulas Nr. 45/2001 5. panta a) punkta izpratnē. Izskatāmajā lietā prasītāja personas datu apstrāde iekļaujas *OLAF* veiktajā izmeklēšanā, lai noskaidrotu iespējamās krāpšanas esamību, kas esot ietekmējusi Savienības finanses. Tātad šāda *OLAF* veikta datu apstrāde bija nepieciešama tā uzdevuma izpildei. Tāpēc ir jāuzskata, ka *OLAF* veiktā informācijas nodošana Komisijai un Grieķijas valsts iestādēm ir tikusi īstenota sabiedrības interesēs. Attiecīgi *OLAF* nav pārkāpis rīcības brīvības, kas tam ir Regulas Nr. 45/2001 5. panta a) punktā, robežas.

61 Attiecībā uz Komisijas veikto informācijas nosūtīšanu *Zenon* ir jāuzskata, ka principā šāda nosūtīšana ir atbilstoša Regulas Nr. 45/2001 5. pantam.

62 Proti, Komisija leģitīmi ir nosūtījusi *Zenon* galīgo revīzijas ziņojumu, kura secinājumi balstās uz izvilkumiem no *OLAF* ziņojuma, kurā ietverta informācija, ko satur *OLAF* ziņojums par uzdevuma izpildi, *OLAF* ziņojums par pārbaudēm uz vietas *Comeng* telpās 2010. gada 25. un 26. februārī, *Comeng* direktora mutvārdu paskaidrojumu rakstveida protokols un dokumenti, kurus *OLAF* izmeklētāji ar *Comeng* direktora atļauju noskenējuši pārbaudēs uz vietas, un kuru *OLAF* iesniedzis Informācijas sabiedrības ĢD 2010. gada 4. maijā.

63 Šī informācija ir ļāvusi Komisijai apstiprināt, ka *Zenon* nav ievērojusi normas, kas ietvertas *FP6* līgumos, kuri noslēgti, lai īstenotu sesto pamatprogrammu, un noraidīt visus izdevumus, kurus *Zenon* pieprasījusi šajā kontekstā.

64 Komisija, savā galīgajā revīzijas ziņojumā neminot *OLAF* secinājumus, nebūtu varējusi pamatot iemeslu, kura dēļ tā veica korekciju attiecībā uz *Zenon*. Šādā kontekstā attiecīgi Informācijas sabiedrības ĢD principā nevar tikt pārmests, ka tas *Zenon* nosūtīja galīgo revīzijas ziņojumu, kurā ietverta informācija, kas tai noteikti bija jāzina, lai saprastu motīvus, kuru dēļ bija nepieciešama finanšu korekcija. Šī iemesla dēļ arī nevar tikt apgalvots, ka šāda ziņojuma, kurā ietverta informācija attiecībā uz *OLAF* veiktu izmeklēšanu, nosūtīšana *Zenon* principā neesot atbilstoša Regulas Nr. 45/2001 5. pantam.

65 Ir jāprecizē, ka tie informācijas, ko *OLAF* apkopoja un kas tika iekļauta Informācijas sabiedrības ĢD galīgajā revīzijas ziņojumā, elementi, kuros prasītāja uzvārds minēts saistībā ar bankas darījumiem, kas pēc prasītāja rīkojuma par labu *Comeng* veikti laikposmā no 2002. līdz 2006. gadam, bija nepieciešami, lai pierādītu, ka šiem bankas darījumiem nav nekādas saiknes ar *FP6* līgumu izpildi, kuri noslēgti, lai īstenotu sesto pamatprogrammu. Revīzijas ziņojumā prasītāja uzvārds minēts arī saistībā ar finanšu darījumiem, kuri šajā pašā laikposmā veikti par labu citām sabiedrībām, kuras pieder prasītājam vai kuras viņš kontrolē, un precizēts, ka viņš nav pierādījis, ka šie darījumi notikuši, *Zenon* izpildot

līgumus, kuri noslēgti, lai īstenotu sesto pamatprogrammu. Šāda informācija bija arī nepieciešama, lai pamatotu saiknes neesamību starp šiem darījumiem un *FP6* līgumu izpildi, ko veica *Zenon*. Turklāt no revīzijas ziņojuma izriet, ka prasītājs bija tas, kurš nolēma izmantot *Comeng*, lai tas izrakstītu faktūrrēķinus *Zenon*, un veikt bankas pārskaitījumus starp *Zenon* un *Comeng*. Ir jākonstatē, ka šo informāciju var izsecināt no 2010. gada 29. septembra vēstules, kuru pats prasītājs adresējis jaunajam *Zenon* direktoram un kuru šīs sabiedrības jaunie akcionāri nosūtījuši Komisijai. Prasītājs šajā vēstulē ir norādījis, ka viņš ir izmantojis *Comeng*, lai pavairotu peļņu par 10 %, citādi sabiedrība ciestu zaudējumus. Šī informācija arī ļāva Komisijai apstiprināt, ka *Comeng* izmantošana saistībā ar līgumu izpildi, kuri noslēgti, lai īstenotu sesto pamatprogrammu, nav "kļūda", bet apzināta darbība, tādējādi noraidot pieņēmumu par vienkāršu kļūdu aprēķinos, un līdz ar to noraidīt priekšlikumu par vienkāršu kļūdas labojumu saistībā ar personāla izdevumiem, kuru *Zenon* izteica savā 2010. gada 18. oktobra vēstulē, un attiecīgi pamatot attiecībā uz *Zenon* veiktās finanšu korekcijas apmēru. Tāpēc nešķiet, ka šīs informācijas nosūtīšana *Zenon*, izmantojot revīzijas ziņojumu, nav bijusi atbilstoša Regulas Nr. 45/2001 5. pantam.

[..]

67 Saistībā ar citiem prasītāja izvirzītajiem argumentiem tiek apgalvots, ka neesot ievērots Regulas Nr. 45/2001 5. panta a) un b) punkts, jo prasītājs esot trešā persona attiecībā uz *Zenon* noslēgtajiem līgumiem ar Savienību un neviena Savienības tiesību norma nepiešķirot Komisijai tiesības apstrādāt trešo personu personas datus. Kā to pamatoti norāda Komisija, ir jāuzsver, ka apstrīdēto faktu [rašanās] laikā prasītājs bija *Zenon* direktors, kā arī šīs sabiedrības juridiskais pārstāvis attiecībā uz vairākiem *FP6* līgumiem, kuri noslēgti, lai īstenotu sesto pamatprogrammu, un ka viņš bija *Comeng* ģenerāldirektors līdz 2006. gadam, kā arī šīs sabiedrības pēdējais īpašnieks.

68 Turklāt prasītājs norāda, ka Komisija saistībā ar *FP6* līgumiem ir rīkojusies kā līgumslēdzēja puse, nevis kā publiska iestāde, kad tā ir nosūtījusi *Zenon* galīgo revīzijas ziņojumu, un ka no tā noteikti izriet, ka nav īstenojies neviens no Regulas Nr. 45/2001 5. pantā minētajiem nosacījumiem. Prasītāja arguments šķietami būtu jāsaprot tādējādi, ka galīgais revīzijas ziņojums iekļāvās vienīgi līgumattiecību kontekstā, ka minētais ziņojums bija nenošķirams no šīm attiecībām un ka līdz ar to Informācijas sabiedrības ĢD šajā kontekstā nevarēja nosūtīt *Zenon* prasītāja personas datus.

69 Protams, galīgais revīzijas ziņojums iekļaujas līgumattiecību kontekstā. Tomēr tajā izdarītie secinājumi bija balstīti uz informāciju, kas ietverta *OLAF* ziņojumā, savukārt *OLAF* ir īstenojis savas pilnvaras sabiedrības interesēs Regulas Nr. 45/2001 5. panta a) punkta izpratnē.

70 Attiecīgi ir jānoraida iebildums, saskaņā ar kuru nav īstenojies neviens no Regulas Nr. 45/2001 5. pantā minētajiem nosacījumiem.

71 Otrkārt, prasītājs kļūdaini norāda, ka, pieņemot, ka *OLAF* bija tiesības savākt ar viņu saistītus personas datus, tas katrā ziņā esot pārkāpis Regulas Nr. 45/2001 7. un 8. pantu, nosūtot šos datus vairākiem Komisijas ĢD, Grieķijas valsts iestādēm, *Zenon* un tā darbiniekiem, kā arī *Comeng* un tā darbiniekiem.

72 Tas, ka *OLAF* nosūtīja datus Informācijas sabiedrības ĢD, bija nepieciešams leģitīmai tā pilnvarās ietilpstoša uzdevuma izpildei. Faktiski galīgā revīzijas ziņojuma secinājumi varēja tikt sagatavoti, balstoties uz *OLAF* sniegto informāciju. Šie dati Informācijas sabiedrības ĢD ļāva konstatēt, ka personāla izdevumu pieaugums atbilst personāla izdevumiem, par kuriem *Comeng* izrakstīja faktūrrēķinu, un ka nav ievēroti sestās pamatprogrammas standartlīgumu II.6. pantā paredzētie nosacījumi, jo izdevumi, kas tika norādīti kā "iekšējo konsultantu" izdevumi, patiesībā ir apakšuzņēmēja izdevumi. Komisija, balstoties tieši uz šo informāciju, vēlāk veica izdevumu koriģēšanu. Attiecīgi Regulas Nr. 45/2001 7. pants nav pārkāpts.

73 Turklāt prasītājs pārmet Informācijas sabiedrības ĢD, ka tas ir nosūtījis galīgo revīzijas ziņojumu Enerģētikas un transporta ĢD un Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD un attiecīgi ir tiem izpaudis personas datus.

74 Ir jānorāda, ka, atbildot uz jautājumu, kas šajā ziņā tika uzdots Komisijai, tā paskaidroja, ka Enerģētikas un transporta ĢD un Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD veido daļu no ģenerāldirektorātiem, kuri ietilpst ""pētniecības" ģenerāldirektorātu saimē", kas vada pētniecības pamatprogrammas. Komisija precizēja, ka informācijas apmaiņa attiecībā uz revīzijas ziņojumu starp tiem ģenerāldirektorātiem, kuri ietilpst ""pētniecības" ģenerāldirektorātu saimē", ir ierasta prakse, kas domāta, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un nodrošinātu saskanīgu pamatprogrammu ieviešanu, jo finansējuma saņēmēji ļoti bieži piedalās vairākās apakšuzņēmēju vienošanās lietās, kuras vada dažādi ģenerāldirektorāti.

75 Izskatāmajā lietā galīgais revīzijas ziņojums, kas ietver prasītāja personas datus, tika nosūtīts Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD un Enerģētikas un transporta ĢD, nepārkāpjot Regulas Nr. 45/2001 7. pantu. Proti, ņemot vērā šo abu ĢD, kas ietilpst ""pētniecības" ģenerāldirektorātu saimē", lomu sestās pamatprogrammas īstenošanā, ir jāuzskata, kā ir uzsvērts iepriekš 65. punktā, ka personas datu nosūtīšana bija nepieciešama, lai leģitīmi īstenotu to kompetencē ietilpstošos uzdevumus.

76 Prasītājs atsaucas arī uz Regulas Nr. 45/2001 8. panta pārkāpumu. Viņš apgalvo, ka *OLAF*, nosūtot [datus] dalībvalsts kompetentajām iestādēm Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvas 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV 1995, L 281, 31. lpp.) ietvaros, esot bijis jāpierāda, ka dati ir nepieciešami sabiedrības interešu uzdevuma izpildei. Šis arguments ir jānoraida. Ir acīmredzams, ka *OLAF* savāktie dati – tostarp tie, kas ietverti Komisijas galīgajā revīzijas ziņojumā, – kuri tika nodoti Grieķijas valsts iestādēm, pēc savas būtības ir tām nepieciešami, lai tās varētu izpildīt sabiedrisko interešu uzdevumu attiecībā uz kriminālvajāšanu par iespējamiem noziedzīgiem nodarījumiem, kurus prasītājs esot izdarījis sestās pamatprogrammas īstenošanai noslēgto līgumu izpildē.

77 Treškārt, nevar atbalstīt pamatu saistībā ar Regulas Nr. 1073/99 8. panta 1. punkta un Regulas Nr. 2185/96 8. panta pārkāpumu. Šīs tiesību normas, aplūkotas kopsakarā, būtībā noteic, ka ārējās izmeklēšanās iegūtā informācija ir profesionāls noslēpums un to aizsargā noteikumi attiecībā uz personas datu aizsardzību. Komisija, nosūtot *Zenon* iepriekš 62. un 65. punktā minētos datus, vienīgi apstiprināja to, ko prasītājs savā 2010. gada 29. septembra vēstulē jau bija paziņojis jaunajam *Zenon* ģenerāldirektoram, proti, ka viņš bija izmantojis *Comeng* ar nodomu vairot ienākumus. Šādi rīkojoties, prasītājs tādējādi ir atzinis, ka viņš apzināti ir izmantojis apakšuzņēmēju mehānismu, un tātad situācija nav radusies saistībā ar kļūdu aprēķinos. Turklāt, kā tas ir atgādināts iepriekš 62. un 65. punktā, šī informācija noteikti bija jānosūta *Zenon* tādējādi, lai noraidītu apgalvojumu par vienkāršu kļūdu aprēķinos un šajā pašā gadījumā noraidītu šīs sabiedrības priekšlikumu vienkārši veikt kļūdu labojumu aprēķinos attiecībā uz personāla izdevumiem, kuru tā izteica 2010. gada 18. oktobra elektroniskajā vēstulē Komisijai.

78 Ceturtkārt, prasītājs nesekmīgi apgalvo, ka ir pārkāpts arī Regulas Nr. 45/2001 12. panta 1. punkts, jo viņš nekad nav ticis informēts par šo personas datu nosūtīšanu. Ir jākonstatē, ka *OLAF* nolēma paziņot informāciju par prasītāju 2010. gada 31. martā. Regulas Nr. 45/2001 20. pantā ir paredzēts, ka "Kopienas iestādes un struktūras var ierobežot [..] 12. panta 1. punkta piemērošanu, ja minētie ierobežojumi ir vajadzīgi aizsardzības pasākumiem: a) noziedzīgu nodarījumu novēršana, izmeklēšana, atklāšana vai kriminālvajāšana". Izskatāmajā lietā, kā to uzsver Komisija, informācijas par prasītāju nosūtīšana var viegli tikt attaisnota ar nepieciešamību nodrošināt noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, atklāšanu vai kriminālvajāšanu, kā arī novērst nopietnu risku, ka tiek iznīcināti pierādījumi, ja prasītājs uzzinātu par *OLAF* izmeklēšanu. *OLAF* vēlāk vairākkārt informēja prasītāju par viņa datu apstrādi, piemēram, izskatāmajā lietā tas notika, uzaicinot viņu sniegt mutvārdu paskaidrojumu, paskaidrojumu sniegšana laikā un pabeidzot izmeklēšanu.

79 No iepriekš minētā izriet, ka pirmais un otrais iebildums saistībā ar Regulas Nr. 45/2001 4., 5., 7., 8. un 12. panta pārkāpumiem ir jānoraida. Tāpat ir jānoraida trešais iebildums saistībā ar to, ka ir pārkāpts profesionālā noslēpuma un personas datu konfidencialitātes saglabāšanas pienākums, kuri būtībā ir ietverti Regulas Nr. 1073/99 8. panta 1. punktā un Regulas Nr. 2185/96 8. panta 1. punktā, aplūkojot tos kopsakarā.

Par ceturto iebildumu – Informācijas sabiedrības ĢD veiktu prettiesisku prasītāja personas datu apstrādi, veicot finanšu revīzijas saistībā ar līgumiem

80 Prasītājs uzskata, ka revīzijas, uz kurām balstīta *OLAF* izmeklēšana, esot prettiesiskas, jo neviena tiesību norma neatļauj Komisijai apstrādāt personas datus, veicot finanšu revīzijas saistībā ar līgumiem. Neesot īstenojies neviens no Regulas Nr. 45/2001 5. panta a)–c) punktā un e) punktā paredzētajiem kritērijiem. Tāpat esot pārkāpts minētās regulas 5. panta d) punkts, jo prasītāja piekrišana personas datu apstrādei pat neesot tikusi lūgta. Esot pārkāpts arī Regulas Nr. 45/2001 12. panta 1. punkts, jo prasītājs nekad neesot ticis informēts par minēto datu nosūtīšanu.

81 Būtībā Informācijas sabiedrības ĢD tiek pārmests, ka tas, pirmkārt, ir veicis personas datu apstrādi revīzijas laikā, pārkāpjot Regulas Nr. 45/2001 5. pantu, un, otrkārt, tos ir nosūtījis *OLAF*.

82 Vispirms attiecībā uz pārmetumu Informācijas sabiedrības ĢD par to, ka tas ir veicis personas datu apstrādi, pārkāpjot Regulas Nr. 45/2001 5. pantu, ir jāuzsver, ka revīzija tika veikta, lai pārbaudītu, vai līgums tiek pareizi izpildīts. Komisija neapstrīd, ka tā šajā ziņā ir veikusi personas datu apstrādi. Tomēr tā pamatoti norāda, ka līgumā bija paredzēts, ka sestajā pamatprogrammā iesaistītajām personām ir jānorāda reāli personāla izdevumi, proti, stundas, kuras faktiski nostrādājušas personas, kas tieši veic darbu izpildi, un konsultantu izdevumi stundu griezumā. Tātad Komisijai leģitīmi varēja būt piekļuve atsevišķiem personas datiem, lai tā efektīvi spētu veikt revīziju.

83 Šajā ziņā sākotnējā revīzijas ziņojumā ir minēts, ka revidenti ir konstatējuši, ka konsultanti, kuri tika norādīti kā *Zenon* darbinieki, patiesībā šķita esam citā sabiedrībā, proti, *Comeng*, nodarbināti konsultanti, ka šajā ziņā starp šīm abām sabiedrībām esot bijis līgums un ka šo konsultantu nodarbināšanai esot bijusi ietekme personāla izdevumu ziņā, jo viņu stundas tarifs izrādījās būtiski lielāks nekā *Zenon* darbinieku tarifs. Atbildot uz šo konstatējumu, *Zenon* norādīja, ka līguma izpildei bija nepieciešams augsts zinātnisko zināšanu līmenis un attiecīgi tai bija jāizmanto *Comeng* konsultanti, jo tiem šajā ziņā bija īpašas zināšanas un kompetences. Šādā kontekstā, kā to norāda Komisija, revidentiem bija jābūt piekļuvei visiem datiem, lai spētu izvērtēt projektā strādājošo personu individuālās izmaksas, lai noteiktu, vai personāla izdevumi būtiski neatšķiras no reālajiem izdevumiem. No tā izriet, ka izskatāmajā lietā bija vajadzīga atsevišķu personas datu apstrāde un ka anonīmi dati revidentiem nebūtu ļāvuši efektīvi veikt savu uzdevumu.

84 Turklāt ir jānorāda, ka prasītāja uzvārds bija norādīts tikai sākotnējā revīzijas ziņojuma 2. pielikumā esošajā tabulā, kurā uzskaitīti personāla locekļi un viņu nostrādātās stundas Eiropas projektos, kuros ir iesaistīta *Zenon*. Turpretim nekur nav minēti citi tādi personas dati attiecībā uz prasītāju, kuri dotu iespēju pieņemt, ka viņš būtu veicis pārkāpumu vai krāpšanu vai tajos piedalījies.

85 Ņemot vērā personas datu raksturu un lietas apstākļus, ir jāuzskata, ka šo datu apstrāde bija vajadzīga, lai Komisija izpildītu savu uzdevumu, kas ir aizsargāt Savienības finanšu intereses, un tādējādi tā atbilda Regulas Nr. 45/2001 5. panta a) punktā paredzētajiem nosacījumiem.

86 Otrkārt, attiecībā uz pārmetumu Informācijas sabiedrības ĢD par to, ka tas nosūtīja personas datus *OLAF*, ir jāuzsver, ka sākotnējā revīzijas ziņojumā ir norādīts, ka konstatējumi par sabiedrības, trešās personas, konsultantu izmantošanu atklāja potenciāli sistemātisku praksi. Komisijai, kuras rīcībā bija šādi elementi, leģitīmi varēja rasties jautājums par potenciālas krāpšanas vai pārkāpumu esamību.

87 Kā to pamatoti uzsver Komisija, līgumattiecībām nav ietekmes tad, kad runa ir par potenciālu krāpšanu vai pārkāpumiem. Faktiski šādā kontekstā Komisija leģitīmi varēja informēt *OLAF* par strīdīgo situāciju un nosūtīt tam revīzijā iegūto informāciju. Personas datu nosūtīšana *OLAF* bija vajadzīga, lai Komisija izpildītu savu uzdevumu, kas ir aizsargāt Savienības finanšu intereses, un tādējādi tā atbilda Regulas Nr. 45/2001 7. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Atbalstīt prasītāja tēzi nozīmētu uzskatīt, ka Komisija, lai gan tai ir aizdomas par krāpšanu, nevar brīdināt *OLAF* tāpēc, ka tai ir līgumattiecības ar uzņēmumu, kuru skar šīs aizdomas. Šāda interpretācija acīmredzami būtu pretrunā ar nepieciešamību nodrošināt Savienības finanšu interešu aizsardzību pret krāpšanu un citiem pārkāpumiem. Turklāt sākotnējā revīzijas ziņojumā prasītāja uzvārds ir minēts vienīgi konsultanta statusā un nerada attiecībā uz viņu aizdomas par krāpšanu.

88 Tāpat ir jānoraida arguments, saskaņā ar kuru arī esot pārkāpts Regulas Nr. 45/2001 4. panta 1. punkta b) un e) apakšpunkts un 6. pants, jo dati saistībā ar *Zenon* un attiecīgajiem projektiem vairs nav uzskatāmi par iegūtiem to sākotnējam mērķim (proti, pārbaudīt, vai šis uzņēmums ir ievērojis līguma finanšu nosacījumus), tad, kad Informācijas sabiedrības ĢD tos nosūtīja *OLAF*.

89 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 45/2001 4. pantu "personas datiem jābūt a) godprātīgi un likumīgi apstrādātiem; b) vāktiem konkrētiem, skaidriem un likumīgiem nolūkiem, un to turpmāka apstrāde nav notikusi veidā, kas nav savienojams ar minētajiem nolūkiem [..]; e) glabātiem formā, kas ļauj identificēt datu subjektus ne ilgāk, kā vajadzīgs nolūkiem, kādos dati ir savākti vai kādos tos pēc tam apstrādā". Šīs pašas regulas 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "personas datus apstrādā citā nolūkā, nevis tajā, kādā tie ir savākti, tikai tad, ja nolūka maiņa ir skaidri atļauta Kopienas iestādes vai struktūras iekšējos noteikumos".

90 Izskatāmajā lietā Savienības finanšu interešu aizsardzība ir mērķis, kuram Komisija ir vākusi datus no *Zenon* un kura dēļ tā tos ir nosūtījusi *OLAF*.

91 Visbeidzot prasītājs norāda, ka ir ticis pārkāpts Regulas Nr. 45/2001 4. pants tāpēc, ka Savienības finanšu intereses būtu nevainojami aizsargātas, ja *OLAF* un Informācijas sabiedrības ĢD nebūtu norādījušas viņa uzvārdu galīgajā izmeklēšanas ziņojumā un Grieķijas iestādēm nosūtītajos revīzijas ziņojumos. Prasītāja ieskatā, viņa uzvārda norādīšana nebija nepieciešama tāpēc, ka Grieķijas iestādēm pašām ir pilnvaras noteikt *Zenon* valdes locekļu atbildību un piemērot tiem šo atbildību.

92 Šis iebildums nav pamatots. Pirmkārt, prasītāja uzvārda un attiecību starp *Comeng* un *Zenon* laikposmā, kad viņš bija *Zenon* pārvaldnieks, norādīšana šajā stadijā ir ļāvusi pamatot iemeslus, kuru dēļ Komisija bija noteikusi *Zenon* finanšu korekciju saistībā ar sestās pamatprogrammas līgumu izpildi. Otrkārt, fakts, ka tika norādīts prasītāja uzvārds, nekādi neskar Grieķijas kompetento iestāžu pilnvaras pašām noteikt *Zenon* valdes locekļu eventuālo atbildību. Ar prasītāju saistīto personas datu vākšana un apstrāde tātad bija nepieciešama, un ar to nav pārkāpti Regulas Nr. 45/2001 4. panta noteikumi.

93 No tā izriet, ka ceturtais iebildums saistībā ar personas datu prettiesisku apstrādi līgumu ietvaros veiktās finanšu revīzijās ir jānoraida.

Par piekto iebildumu – Regulas Nr. 45/2001 25., 27. un 28. panta pārkāpumu

94 Prasītājs uzskata, ka Regulas Nr. 45/2001 25., 27. un 28. pants ir tikuši pārkāpti tāpēc, ka datu aizsardzības inspektors neesot ticis informēts par personas datu apstrādi un *OLAF* neesot lūdzis EDAU [Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs] veikt iepriekšēju pārbaudi.

[..]

98 Vispirms attiecībā uz Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punktu prasītājs uzsver – un Komisija to nav apstrīdējusi –, ka Informācijas sabiedrības ĢD ir sācis sniegt datu aizsardzības inspektoram paziņojumus par personas datu apstrādi, sākot no 2011. gada.

99 Komisija atsaucas uz paziņojumu par konfidencialitāti attiecībā uz ārējām izmeklēšanām, lai pierādītu, ka tā ir ievērojusi Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punktā tai paredzēto iepriekšējas paziņošanas pienākumu. Tomēr prasītājs uzsver, ka dokuments, uz kuru atsaucas Komisija, patiesībā tika iesniegts 2013. gada 18. jūnijā un tātad tam nav nozīmes, lai vērtētu iepriekš minētās normas ievērošanu. Komisija cenšas attaisnot šo novēlošanos ar faktu, ka Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punktā paredzētās darbības varēja tikt veiktas vienīgi pakāpeniski un ka EDAU lēmumā par novēlotu paziņošanu ir uzskatījis, ka nav nekāda iemesla secināt par iepriekš minētās regulas pārkāpumu, jo pārkāpums ir ticis novērsts.

100 Tomēr nevar tikt atzīts, ka situācijas nepilnību novēršana ļauj secināt par pārkāpuma neesamību. Tādējādi Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punkts ir ticis pārkāpts tāpēc, ka paziņojums par datiem ir noticis vēlāk nekā to apstrāde. Tātad ir jāuzskata, ka Komisija ir pārkāpusi tiesību normu, kas paredzēta, lai piešķirtu tiesības personām saistībā ar personas datiem, kuri ir Savienības iestāžu un struktūru rīcībā (skat. iepriekš 51. punktā minēto judikatūru). Tomēr rodas jautājums par to, vai šāds pārkāpums var tikt uzskatīts par pietiekami būtisku iepriekš 42. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē. Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāuzsver, ka datu aizsardzības inspektoram, pamatojoties uz Regulu Nr. 45/2001, ir pienākums nodrošināt, ka personas datu apstrāde negatīvi neietekmēs ar minēto apstrādi saistīto datu subjektu tiesības un brīvības. Šādā kontekstā tam it īpaši ir pienākums brīdināt EDAU par datu apstrādi, kas varētu radīt risku Regulas Nr. 45/2001 27. panta izpratnē. No tā izriet, ka, ja tas nav informēts par datu apstrādi, tas pats nevar informēt par to EDAU un attiecīgi nevar efektīvi izpildīt būtisko uzraudzības pienākumu, kuru tam ir uzticējis Eiropas likumdevējs.

101 Otrkārt, ir jāatgādina, kā ir norādīts Regulas Nr. 45/2001 preambulas 14. apsvērumā, ka tās normas ir piemērojamas visu veidu personas datu apstrādei visās iestādēs. Tādējādi Savienības iestādēm un struktūrām nav nekādas rīcības brīvības, lai piemērotu Regulu Nr. 45/2001.

102 Ņemot vērā šos elementus – datu aizsardzības inspektora uzraudzības pienākuma nozīmīgo raksturu un jebkādas Savienības iestāžu un struktūru rīcības brīvības neesamību –, ir jāuzskata, ka izskatāmajā lietā Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punkta pārkāpums vien ir pietiekams, lai konstatētu pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, kas piešķir tiesības personām.

103 Šādā kontekstā Komisija nesekmīgi norāda, ka 2014. gada 17. maija lēmumā EDAU ir uzskatījis, ka novēlošanās, kas pieļauta, pakāpeniski īstenojot Regulu Nr. 45/2001, radās pašā regulā paredzēto dažādo posmu dēļ, kuri ir raksturīgi tās normām. Šāds attaisnojums neļauj atspēkot secinājumu, saskaņā ar kuru Komisija izskatāmajā lietā ir pieļāvusi pietiekami būtisku tiesību normas pārkāpumu.

104 Jautājums par to, kādā apmērā šis pārkāpums ir nodarījis kaitējumu prasītājam, tiks izvērtēts turpmāk 247. punktā.

105 Turpinot prasītājs atsaucas uz Regulas Nr. 45/2001 27. panta pārkāpumu tāpēc, ka apstrādi, kas jāveic revīzijās, iepriekš nav pārbaudījis EDAU. Tomēr, pirmkārt, ir jānorāda, ka prasītājs nav iesniedzis nevienu argumentu, lai pierādītu, ka revīzijas bija jāuzskata par [datu] apstrādi, kas savu īpatnību, darbības jomas vai mērķu dēļ var īpaši apdraudēt datu subjektu tiesības un brīvības. Otrkārt, ir jāapstiprina iepriekš minēto normu interpretācija, kādu to aizstāv Komisija. Tā pamatoti norāda, ka tādu revīziju gadījumā kā izskatāmajā lietā iepriekšēja paziņošana EDAU nav vajadzīga tāpēc, ka [datu] apstrādes savu īpatnību, darbības jomas vai mērķu dēļ nevar īpaši apdraudēt datu subjektu tiesības un brīvības. Ir jāuzsver, ka pirmais Komisijas veiktās revīzijas mērķis bija pārbaudīt pienācīgu līguma izpildi un finanšu pārskaitījumu, kas veikti, piemērojot finansējamo projektu, likumību, nevis atklāt eventuālo krāpšanu, kas var būt pamats *OLAF* izmeklēšanas sākšanai.

106 Ir tiesa, ka, lai revīzija tiktu veikta efektīvi un lietderīgi un lai no tās varētu izdarīt atbilstošus secinājumus, var būt nepieciešama personas datu vākšana un to analīze. Tas tomēr nenozīmē, ka, ņemot vērā revīzijas mērķi, ir nepieciešama Regulas Nr. 45/2001 27. pantā paredzētā iepriekšējā pārbaude. Izskatāmajā lietā revidents ir apstrādājis prasītāja un citu konsultantu personas datus, proti, datus attiecībā uz viņu lomu, nostrādāto stundu skaitu, kā arī tiešos personāla izdevumus, ņemot vērā viņu stundu likmi. Tomēr [datu] apstrādes mērķis nebija ne novērtējums attiecībā uz prasītāja un citu konsultantu individuālo sniegumu, ne viņu eventuālās krāpšanas identificēšana. No tā izriet, ka izskatāmajā lietā nebija nepieciešama Regulas Nr. 45/2001 27. pantā paredzētā iepriekšējā pārbaude un attiecīgi šī norma nevarēja tikt pārkāpta.

107 Šādā kontekstā ir lietderīgi uzsvērt, ka EDAU iepriekšēja pārbaude, pamatojoties uz Regulas Nr. 45/2001 27. panta 2. punkta a) apakšpunktu, *OLAF* izmeklēšanas ziņojumā ietvertās informācijas apstrādes gadījumā ir nepieciešama tāpēc, ka šī apstrāde var izraisīt *OLAF* aizdomas, ka indivīdi ir izdarījuši pārkāpumus.

108 Šajā ziņā saistībā ar prasītāja apgalvojumu, saskaņā ar kuru *OLAF* neesot lūdzis EDAU veikt iepriekšēju pārbaudi attiecībā uz *OLAF* inspekcijām un pārbaudēm uz vietas un tādējādi esot pārkāpis Regulas Nr. 45/2001 27. pantu, Komisija norāda, ka *OLAF* izmeklēšanas darbību veikšana ir atbilstoša ieteikumiem, kas pausti vairākos EDAU atzinumos (2007. gada 4. oktobra un 2012. gada 3. februāra atzinumi) un ka viena no tā atzinumiem (2007. gada 4. oktobra atzinums) priekšmets bija *OLAF* ārējās izmeklēšanas, un šis atzinums ir sniegts krietnu laiku pirms ārējās izmeklēšanas attiecībā uz konkrēto projektu, kas aplūkots izskatāmajā lietā. Tomēr prasītājs uzskata, ka 2007. gada 4. oktobra atzinuma juridiskais pamats, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 2321/2002 par noteikumiem, kā uzņēmumi, zinātniskās izpētes centri un akadēmiskās augstskolas piedalās Eiropas Kopienas Sestās pamatprogrammas (2002.–2006. gads) īstenošanā un pētījumu rezultātu izplatīšanā (OV 2002, L 355, 23. lpp.), 18. un 20. pants, nav piemērots, lai pamatotu *OLAF* ārējo izmeklēšanu attiecībā uz sestās pamatprogrammas projektiem. Savukārt 2012. gada 3. februāra atzinumam, uz kuru arī atsaucas Komisija, neesot nozīmes attiecībā uz pārbaudi, kas 2010. gada februārī veikta *Comeng*.

109 Ir jānorāda, ka EDAU ir sniedzis atzinumu 2007. gada 4. oktobrī un tas attiecās uz *OLAF* ārējo izmeklēšanu it īpaši attiecībā uz sesto pamatprogrammu. Tādējādi prasītāja argumentam nav faktiska pamatojuma.

110 Turklāt šim argumentam nav arī tiesiska pamatojuma. Regulas Nr. 2321/2002 20. pantā ir noteikts, ka:

“Kopienas finansiālo interešu aizsardzība

“Komisija nodrošina, lai, īstenojot netiešas darbības, Kopienas finansiālās intereses aizsargātu efektīvas pārbaudes un preventīvi pasākumi un, atklājot pārkāpumus, tiktu uzlikts efektīvs, samērīgs un preventīvs sods saskaņā ar Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1073/1999.”

111 Šajā normā ir nepārprotama atsauce uz Regulu Nr. 1073/1999, un tā ir piemērots juridiskais pamats, lai ļautu *OLAF* veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas. Šajā ziņā prasītājs nenorāda, kādā ziņā šī interpretācija esot kļūdaina, bet vienīgi apgalvo, ka minētās regulas 20. pants neatļauj *OLAF* veikt ārējo izmeklēšanu attiecībā uz uzņēmējiem, kuri piedalās sestajā pamatprogrammā.

112 Turklāt prasītājs apgalvo, ka ārējās finanšu revīzijas ir administratīvs pasākums attiecībā uz iesaistītajiem konsultantiem un attiecīgi saskaņā ar Regulas Nr. 45/2001 28. pantu ir nepieciešams paziņojums EDAU. Tomēr prasītājs nenorāda, kādā veidā iepriekš minētā norma būtu piemērojama izskatāmajā lietā. Tādējādi arguments ir noraidāms.

113 Visbeidzot prasītājs norāda, ka dokumenta paziņošana datu aizsardzības inspektoram 2011. gada 2. februārī ir veikta, pārkāpjot Regulas Nr. 45/2001 25. pantu, jo šajā dokumentā ir ietverti divi nepatiesi paziņojumi: viens attiecībā uz EDAU atzinumu, secinot, ka Regulas Nr. 45/2001 27. pants nav piemērojams, un otrs, kurā nav norādīts "apakšuzņēmēja" uzvārds (skat. turpmāk 152.–155. punktu).

114 Attiecībā uz pirmo šķietami nepatieso paziņojumu – no 105. un 106. punkta iepriekš izriet, ka izskatāmajā lietā katrā ziņā nebija piemērojams Regulas Nr. 45/2001 27. pants. Tāpēc paziņojumā šajā ziņā nav nekādas kļūdas.

115 Attiecībā uz otro šķietami nepatieso paziņojumu saistībā ar informācijas par "apakšuzņēmējiem" 3. punktu – tiešas atsauces neesamība uz apakšuzņēmēju zināmā mērā ļauj uzskatīt, ka paziņojums ir neprecīzs, nevis, ka tas ir nepatiess. Attiecīgi nevar tikt uzskatīts, ka šīs neprecizitātes dēļ vien ir pārkāpts Regulas Nr. 45/2001 25. pants.

116 No 98.–102. punkta iepriekš izriet, ka pamats ir jāapmierina daļā attiecībā uz Regulas Nr. 45/2001 25. panta pārkāpumu un pārējā daļā tas ir jānoraida.

Par pirmo pamatu – *OLAF* pilnvaru nepareizu izmantošanu [..]

Par *OLAF* pilnvarām veikt izmeklēšanu attiecībā uz līguma izpildi

128 Prasītājs būtībā apgalvo, ka *OLAF* nebija pilnvaru veikt izmeklēšanu attiecībā uz pamatprogrammas īstenošanai noslēgta līguma izpildi.

129 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 310. panta 6. punktā ir paredzēts, ka "Savienība un dalībvalstis saskaņā ar 325. pantu novērš krāpšanu un jebkuras citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finanšu intereses", un ka LESD 325. pantā attiecībā uz krāpšanas apkarošanu paredzēts, ka "Savienība un dalībvalstis apkaro krāpšanu un citu nelikumīgu rīcību, kas apdraud Savienības finanšu intereses, [..] veicot pasākumus, kuriem jāattur no šādas rīcības, kā arī jānodrošina efektīva aizsardzība dalībvalstīs, kā arī Savienības iestādēs un struktūrās".

130 Ir jānorāda, ka fizisku un juridisku personu izdarītas krāpšanas un citu pārkāpumu dēļ katru gadu tiek zaudēta būtiska Savienības fondu daļa un ka Savienības iestādes un dalībvalstis ir izveidojušas Savienībai īpašu juridisku pamatu, lai rīkotos krāpšanas novēršanas jomā, ir izveidojušas administratīvās iestādes un pieņēmušas tiesību aktus, kas paredzēti, lai novērstu krāpšanu, kuru izdara individuāli Savienības fondu saņēmēji dalībvalstīs vai Savienības iestāžu un struktūru locekļi un darbinieki (šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta F. Dž. Džeikobsa secinājumus lietā Komisija/EIB, C-15/00, EU:C:2002:557, 4. punkts).

131 Tieši šim mērķim ar Lēmumu 1999/352 tika izveidots *OLAF*. Minētā lēmuma 2. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts šādi:

"[*OLAF*] īsteno Komisijas pilnvaras ārējo administratīvo izmeklēšanu jomā ar mērķi pastiprināt cīņu pret krāpšanu, korupciju un jebkuru citu nelikumīgu darbību, kas negatīvi ietekmē Kopienas finanšu intereses, kā arī pret jebkuru citu nodarījumu vai darbību, kas pārkāpj Kopienas noteikumus."

132 Attiecībā uz izmeklēšanām, kuras veic *OLAF*, Regulas Nr. 1073/1999 1. pantā ir paredzēts šādi:

"1. Lai pastiprināti apkarotu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Kopienas finanšu intereses, ar Komisijas Lēmumu 1999/352/EK, EOTK, Euratom nodibinātais [*OLAF*] īsteno izmeklēšanas pilnvaras, kas piešķirtas Komisijai saskaņā ar Kopienas noteikumiem, regulām un nolīgumiem, kuri šajās jomās ir spēkā.

2. [*OLAF*] nodrošina dalībvalstīm Komisijas palīdzību, organizējot ciešu un regulāru dalībvalstu kompetento iestāžu sadarbību, lai koordinētu to darbību Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzībai pret krāpšanu. [*OLAF*] palīdz izstrādāt un attīstīt metodes, kā apkarot krāpšanu un citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Eiropas Kopienas finanšu intereses."

133 Regulas Nr. 1073/1999 2. pantā jēdziens "administratīva izmeklēšana" ir definēts šādi:

"Šajā regulā "administratīva izmeklēšana" (še "turpmāk izmeklēšana") ir visas inspekcijas, pārbaudes un citi pasākumi, ko [*OLAF*] darbinieki veic, pildot savus pienākumus saskaņā ar 3. un 4. pantu, lai sasniegtu 1. pantā izklāstītos mērķus un lai vajadzības gadījumā konstatētu izmeklējamo darbību nelikumību. Šī izmeklēšana neietekmē dalībvalstu pilnvaras ierosināt kriminālllietas."

134 Regulas Nr. 1073/1999 3. pantā "Ārēja izmeklēšana" ir paredzēts šādi:

"[*OLAF*] īsteno pilnvaras, kas ar Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 uzticētas Komisijai, lai veiktu inspekcijas un pārbaudes dalībvalstīs un saskaņā ar spēkā esošiem sadarbības nolīgumiem – trešās valstīs.

Daļa no [*OLAF*] izmeklēšanas uzdevumiem ir inspekcijas un pārbaudes, ko [*OLAF*] veic dalībvalstīs, kā paredzēts Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 9. panta 1. punktā un minētās regulas 9. panta 2. punktā minētajos nozaru noteikumos, un saskaņā ar spēkā esošiem sadarbības nolīgumiem – trešās valstīs."

135 Attiecībā uz lēmumu par izmeklēšanas sākšanu Regulas Nr. 1073/1999 5. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka "ārējo izmeklēšanu sāk ar [*OLAF*] direktora lēmumu pēc viņa ierosmes vai pēc attiecīgās dalībvalsts lūguma".

136 Izmeklēšanas procedūras nosacījumi Regulas Nr. 1073/1999 6. pantā ir definēti šādi:

"1. Izmeklēšanu vada [*OLAF*] direktors.

2. [*OLAF*] darbinieki veic savus uzdevumus, uzrādot rakstisku pilnvarojumu, kurā norādīta viņu identitāte un kompetence.

3. [*OLAF*] darbiniekiem katrā izmeklēšanā ir direktora izdots rakstisks pilnvarojums, kurā norādīts izmeklēšanas priekšmets.

4. Inspekcijās un pēkšņās pārbaudēs [*OLAF*] darbinieki ievēro noteikumus un praksi, kas reglamentē attiecīgās dalībvalsts ierēdņu darbību, un ievēro Civildienesta noteikumus un 4. panta 1. punkta otrajā daļā minētos lēmumus.

5. Izmeklēšanu veic nepārtraukti laikā, kam jābūt samērīgam ar lietas apstākļiem un sarežģītību.

6. Dalībvalstis nodrošina to, ka to kompetentās iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem sniedz vajadzīgo atbalstu, lai [*OLAF*] darbinieki varētu veikt savu uzdevumu. Iestādes un organizācijas nodrošina to, ka to locekļi un darbinieki sniedz vajadzīgo palīdzību, lai [*OLAF*] darbinieki varētu veikt savu uzdevumu; biroji un aģentūras nodrošina to, ka to vadītāji un darbinieki rīkojas tāpat."

137 Regulas Nr. 1073/1999 7. pantā ir paredzēts iestāžu, organizāciju, biroju un aģentūru pienākums tūlīt nosūtīt *OLAF* visu informāciju, kas attiecas uz iespējamiem krāpšanas vai korupcijas gadījumiem vai jebkuru citu nelikumīgu darbību.

138 Ziņojums par izmeklēšanu un turpmāka rīcība Regulas Nr. 1073/1999 9. pantā ir paredzēti šādi:

"1. Kad pabeigta [*OLAF*] veiktā izmeklēšana, [*OLAF*] direktora vadībā sagatavo ziņojumu, kurā norāda konstatētos faktus, finanšu zaudējumus, ja tādi ir, un izmeklēšanas secinājumus, tostarp [*OLAF*] direktora ieteikumus par turpmāku rīcību.

2. Sagatavojot šādus ziņojumus, ņem vērā attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos noteiktās procedūras prasības. Tā sagatavoti ziņojumi kļūst par pierādījumiem administratīvās lietās vai tiesvedībā tajā dalībvalstī, kurā šo ziņojumu izmantošana izrādās vajadzīga, tieši tāpat un ar tādiem pašiem nosacījumiem kā attiecīgās valsts administratīvo inspektoru sagatavotie administratīvie ziņojumi. Uz tiem attiecas tādi paši vērtēšanas noteikumi kā tie, ko piemēro valsts administratīvo inspektoru sagatavotiem administratīviem ziņojumiem, un tiem ir tāda pati vērtība kā šādiem ziņojumiem.

3. Pēc ārējās izmeklēšanas sagatavotus ziņojumus un jebkurus citus dokumentus, kas ar to saistīti, nosūta attiecīgo dalībvalstu kompetentām iestādēm saskaņā ar noteikumiem, kas attiecas uz ārējo izmeklēšanu. [..]"

139 Tāpat ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 2321/2002 20. pantā ir atrunāta Savienības finansiālo interešu aizsardzība. Šajā normā ir tieša atsauce uz Regulu Nr. 1073/1999 un attiecīgi apstiprinātas *OLAF* pilnvaras aizsargāt Savienības finansiālās intereses, formulējot to šādi:

"Komisija nodrošina, lai, īstenojot netiešas darbības, Kopienas finansiālās intereses aizsargātu efektīvas pārbaudes un preventīvi pasākumi un, atklājot pārkāpumus, tiktu uzlikts efektīvs, samērīgs un preventīvs sods saskaņā ar Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 un (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1073/1999."

140 Visbeidzot ir jāuzsver, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tad, kad Savienības atvasināto tiesību normā ir paredzēta interpretācija, tā ir jāinterpretē tā, lai tā būtu iespējami saderīga ar Līgumu tiesību normām (spriedumi, 1993. gada 24. jūnijs, *Dr Tretter*, C-90/92, EU:C:1993:264, 11. punkts, un 1996. gada 10. septembris, Komisija/Vācija (C-61/94, EU:C:1996:313, 52. punkts).

141 Šajā ziņā ir jāatgādina Tiesas pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un mērķi, kurus īsteno tiesiskais regulējums, kura daļa ir šī norma (skat. spriedumu, 2005. gada 7. jūnijs, *VEMW* u.c., C-17/03, EU:C:2005:362, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

142 Turklāt, ja Savienības atvasināto tiesību, it īpaši kādas no to normām, teksta gramatiskā un vēsturiskā interpretācija neļauj precīzi novērtēt tās tvērumu, minētais teksts ir jāinterpretē, balstoties gan uz tā mērķi, gan vispārējo sistēmu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1998. gada 31. marts, Francija u.c./Komisija, C-68/94 un C-30/95, EU:C:1998:148, 168. punkts, un 1999. gada 25. marts, *Gencor*/Komisija, T-102/96, EU:T:1999:65, 148. punkts).

143 Šo normu un iepriekš minētās judikatūras gaismā ir jāanalizē tiesiskais regulējums attiecībā uz *OLAF* pilnvarām veikt izmeklēšanu attiecībā uz pamatprogrammas īstenošanai noslēgta līguma izpildi.

144 No iepriekš 129.–139. punktā izklāstītajām normām izriet, ka *OLAF* ir piešķirtas plašas pilnvaras, lai apkarotu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas apdraud Savienības finanšu intereses.

145 Lai Savienības finanšu interešu aizsardzību, kas nostiprināta LESD 235. pantā, padarītu efektīvu, ir nepieciešams, lai krāpšanas un citu nelikumīgu darbību apkarošana un novēršana tiktu veikta visos līmeņos un attiecībā uz visām darbībām, saistībā ar kurām minētās intereses var ietekmēt šādas nelikumīgas darbības. Lai vislabākajā veidā sasniegtu šo mērķi, Komisija ir paredzējusi, ka *OLAF* īsteno tās pilnvaras ārējo administratīvo izmeklēšanu jomā.

146 Tieši šajā nolūkā Regulas Nr. 2321/2002, kas attiecas uz noteikumiem, kā uzņēmumi piedalās sestās pamatprogrammas īstenošanā, 20. pantā, kas ir citēts 139. punktā iepriekš, konkrēti ir paredzēts, ka Komisija nodrošina, lai Savienības finansiālās intereses aizsargātu efektīvas pārbaudes atbilstīgi Regulai Nr. 1073/1999. Precizējot – šajā iepriekš minētajā regulā ir paredzēts, ka *OLAF* īsteno pilnvaras, kas ar Regulu Nr. 2185/96 uzticētas Komisijai, lai veiktu inspekcijas un pārbaudes dalībvalstīs.

147 Tādējādi šķiet, ka līgumattiecību esamībai starp Savienību un juridiskām vai fiziskām personām, kas tiek turētas aizdomās par nelikumīgu darbību veikšanu, nav ietekmes uz *OLAF* izmeklēšanas pilnvarām. *OLAF* var veikt izmeklēšanu attiecībā uz šīm personām, ja tās skar aizdomas par krāpšanu vai nelikumīgām darbībām, lai gan ir līgums starp iepriekš minētajām pusēm.

148 Tāpēc prasītājs nesekmīgi apgalvo, ka iepriekš minētās normas ir jāinterpretē tādējādi, ka *OLAF* pilnvaras esot izslēgtas gadījumā, kad pastāv Savienības vārdā noslēgti līgumi. Šāda interpretācija, kas tātad nozīmē iestāžu pilnvaru ierobežošanu cīņā pret krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, nav atbilstoša ne Līgumu normām, ne šo normu mērķim vai vispārējai sistēmai.

149 Šādā kontekstā prasītājs kļūdaini apstrīd *OLAF* neatkarību, paužot aizdomas par Komisijas interešu konfliktu situācijā, kad tā Savienības vārdā ir noslēgusi līgumu. Regulas Nr. 1073/1999 preambulas 12. apsvērumā ir uzsvērta nepieciešamība nodrošināt Biroja neatkarību šajā regulā paredzēto uzdevumu izpildē, piešķirot tā direktoram tiesības sākt izmeklēšanu pēc savas ierosmes. Minētās regulas 12. panta 3. punktā šis apsvērums ir izcelts, paredzot, ka, "pildot savus pienākumus, direktors nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai iestādes, organizācijas, biroja vai aģentūras norādījumus par to, kā sākt un veikt ārējo un iekšējo izmeklēšanu vai sagatavot ziņojumus pēc šādas izmeklēšanas", un ka, "ja direktors uzskata, ka kāds Komisijas veikts pasākums padara apšaubāmu viņa neatkarību, viņam ir tiesības griezties Tiesā ar prasību pret savu iestādi".

150 Šī *OLAF* neatkarība atkārtoti ir apstiprināta Lēmuma 1999/352, kas grozīts ar Komisijas 2013. gada 27. septembra Lēmumu 2013/478/ES (OV 2013, L 257, 19. lpp.), 3. pantā, kurā noteikts šādi:

"Neatkarība izmeklēšanas funkciju veikšanā

[*OLAF*] 2. panta 1. punktā minētās izmeklēšanas pilnvaras īsteno pilnīgi neatkarīgi. Īstenojot šīs pilnvaras, [*OLAF*] [ģenerāl]direktors ne lūdz, ne pieņem Komisijas, kādas valdības vai kādas citas iestādes vai struktūras norādījumus." [..]

Par līguma noteikuma attiecībā uz pārbaudēm un revīzijām tiesiskumu

157 Prasītājs nesekmīgi apgalvo, ka līguma noteikums, kas paredz *OLAF* piedalīšanos pārbaudēs un revīzijās, kuras tiek veiktas saistībā ar sestās pamatprogrammas līgumiem, ir negodīgs un prettiesisks. Faktiski iepriekš 144. un 145. punktā ir uzsvērts, ka *OLAF* ir pilnvaras, lai veiktu ārējo izmeklēšanu attiecībā uz juridiskām vai fiziskām personām, kuras tiek turētas aizdomās par krāpšanu vai nelikumīgām darbībām, kas apdraud Savienības finanšu intereses, lai gan ir līgumattiecības starp iestādi un šīm personām. Šādā kontekstā *OLAF* rīkojas, pamatojoties nevis uz tipveida līguma *FP6* II.29. pantu – kurā noteikts, ka Komisija var veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas un šajā ziņā veikta atsauce uz Regulu Nr. 2185/96 un Nr. 1073/1999, – bet gan pamatojoties uz pilnvarām, kuras tai piešķirtas ar iepriekš minētajām regulām un Lēmumu 1999/352.

158 Tādējādi līguma noteikums ir vienkāršs atgādinājums par pilnvarām, kuras jau ir Komisijai un *OLAF*. Tāpēc nešķiet, ka tas, ka Komisija un *OLAF* ir piemērojuši šo noteikumu, ir kļūdas elements, kas prasītājam var radīt zaudējumus. [..]

Par pietiekami nopietnu aizdomu attiecībā uz krāpšanas vai korupcijas faktiem neesamību [..]

175 No judikatūras izriet, ka *OLAF* [ģenerāl]direktora lēmums par izmeklēšanas sākšanu, tāpat kā ar Līgumiem vai uz to pamata izveidoto iestāžu vai struktūru lēmums lūgt sākt izmeklēšanu, nevar tikt pieņemts, ja nav pietiekami nopietnu aizdomu par faktiem attiecībā uz krāpšanu vai korupciju vai citām nelikumīgām darbībām, kuras var apdraudēt Savienības finanšu intereses (spriedumi, 2003. gada 10. jūlijs, Komisija/ECB, C-11/00, EU:C:2003:395, 141. punkts, un Komisija/EIB, C-15/00, EU:C:2003:396, 164. punkts).

176 Tāpēc ir jāpārbauda, vai aizdomas, kuras bija *OLAF*, bija pietiekami nopietnas.

177 Šajā ziņā sākotnējā revīzijas ziņojumā ir konkrēts informācijas daudzums, no kura izriet, ka *Zenon* nav nosūtījusi veidlapu par personāla izdevumiem, kas nepieciešama attiecībā uz noteiktiem periodiem, ka būtiska *Zenon* deklarēto personāla izdevumu daļa attiecas uz personām, kuras tās rīcībā bija nodevusi sabiedrība *Comeng*, ka viena darbinieka, kuru *Comeng* nodeva [*Zenon*] rīcībā, stundas likme ir ievērojami lielāka nekā *Zenon* darbinieka stundas likme un ka *Comeng* personāla izdevumi nevar tikt uzskatīti par "iekšējo konsultantu" izdevumiem. No šīs informācijas arī izriet, ka šāda prakse ar mērķi uzskatīt *Comeng* personāla izdevumus par iekšējo konsultantu izdevumiem potenciāli bija sistemātiska. Tāpat ir uzsvērts fakts, ka nebija zināms par saiknēm starp šīm abām sabiedrībām un ka revīzijas rezultātā varēja tikt apstiprināta 2005. gada 1. aprīlī starp *Comeng* un *Zenon* parakstītās vienošanās esamība.

178 Ir jāuzsver, ka šī informācija veido daļu no informācijas, kas ietverta konfidenciālajā dokumentā, kurā ir *OLAF* vērtējums attiecībā uz sākotnējo informāciju.

179 Ir jāuzskata, ka, ņemot vērā šos elementus, kas norāda uz informācijas neesamību par saiknēm starp *Zenon* un *Comeng*, uz acīmredzami pārspīlētajiem personāla izdevumiem, uz paziņojumiem attiecībā uz personālu, kuri neatbilst patiesībai, uz acīmredzami sistemātisko praksi attiecībā uz personāla izdevumu kvalifikāciju, *OLAF* pamatoti varēja uzskatīt, ka pastāv pietiekami nopietnas aizdomas par krāpšanas vai korupcijas, vai citu nelikumīgu darbību, kuras var apdraudēt Savienības finanšu intereses, faktiem, lai sāktu izmeklēšanu.

[..]

Par *OLAF* pilnvaru neesamību, lai ārējā izmeklēšanā organizētu mutvārdu paskaidrojumu sniegšanu [..]

187 Izskatāmajā lietā ir jāatgādina, ka divi *OLAF* locekļi 2011. gada 6. septembrī Patmosā uzklausīja prasītāja mutvārdu paskaidrojumus.

188 No strikti gramatiskas tiesiskā regulējuma interpretācijas viedokļa ir jāatzīst, ka attiecībā uz to, kas ir paredzēts Regulas Nr. 1073/1999 4. pantā saistībā ar iekšējo izmeklēšanu, nevienā normā skaidri nav paredzēta *OLAF* iespēja ārējā izmeklēšanā lūgt mutvārdu paskaidrojumus.

189 Tomēr īpašas normas neesamība šajā ziņā nevar tikt interpretēta tādējādi, ka pastāv aizliegums *OLAF* ārējā izmeklēšanā organizēt mutvārdu paskaidrojumu sniegšanu. Pilnvaras veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas nenoliedzami nozīmē, ka tiek organizēta šajās inspekcijas un pārbaudēs iesaistīto personu mutvārdu paskaidrojumu sniegšana. Turklāt *OLAF* organizētā mutvārdu paskaidrojumu sniegšana nav obligāta, jo attiecīgajām personām ir tiesības atteikties tajās piedalīties vai atbildēt uz konkrētiem jautājumiem.

190 Ir arī jāatgādina, ka Regulas Nr. 2185/96 7. pants un Regulas Nr. 1073/1999 2. pants, aplūkoti kopsakarā, norāda, ka *OLAF* "saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem, kas attiecas uz valsts administratīvajiem inspektoriem, un atbilstoši valsts tiesību aktiem" ir pieejama visa informācija un dokumenti par attiecīgajām darbībām, kas ir vajadzīgi inspekciju un pārbaužu uz vietas pienācīgai veikšanai.

191 Prasītājs nav sniedzis nevienu argumentu, lai pierādītu *OLAF* kļūdas esamību šajā ziņā. Tā prasītājs nav norādījis, kādā ziņā *OLAF* rīcība, uzaicinot viņu sniegt mutvārdu paskaidrojumus kā šajās inspekcijās un pārbaudēs iesaistīto personu, neesot bijusi atbilstoša Regulas Nr. 2185/96 7. pantam un Regulas Nr. 1073/1999 2. pantam, aplūkotiem kopsakarā.

192 Šī paša iemesla dēļ ir jānoraida arī arguments saistībā ar *OLAF* Uzraudzības komitejas atzinumu 2/1012, kurā esot apstiprināta neiespējamība *OLAF* ārējā izmeklēšanā lūgt mutvārdu paskaidrojumus.

193 Attiecīgi ir jānoraida iebildums par *OLAF* pilnvaru neesamību, lai ārējā izmeklēšanā organizētu mutvārdu paskaidrojumu sniegšanu.

Par *OLAF* pilnvaru neesamību veikt izmeklēšanu attiecībā uz trešajām personām [..]

196 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 2185/96 5. panta trešajā daļā ir paredzēts, ka, "ja ir noteikta vajadzība, lai noteiktu, vai ir izdarīts pārkāpums, Komisija var pakļaut citus uzņēmējus apskatēm un pārbaudēm uz vietas, lai piekļūtu svarīgai informācijai, ko minētie uzņēmēji tur [kas minēto uzņēmēju rīcībā ir] par faktiem, uz ko attiecas apskates un pārbaudes uz vietas".

197 Turklāt nevienā no Regulas Nr. 2185/96, ne arī citas regulas normām nav ietverts nekas, kas liedz Komisijai un šajā gadījumā – *OLAF* veikt apskates un pārbaudes uz vietas pie apakšuzņēmēja, pirms tam neveicot apskati un pārbaudi uz vietas pie uzņēmēja, attiecībā uz kuru ir aizdomas par krāpšanu. Ja tas ir strikti nepieciešams, lai konstatētu nelikumīgas darbības esamību, *OLAF* var veikt apskati un pārbaudi uz vietas pie citiem uzņēmējiem.

198 Ir jāatgādina, ka *Comeng* saistībā ar sestās pamatprogrammas izpildei noslēgto līgumu *FP6* izpildi, par ko ir strīds, ir darbojies tieši kā *Zenon* apakšuzņēmējs. Šāda pārbaude, kas veikta pie šī uzņēmēja, bija nepieciešama, lai iegūtu tā rīcībā esošo atbilstošo informāciju attiecībā uz faktiem, kuri bija izmeklēšanas priekšmets.

199 Izvēli veikt pārbaudi pie šī uzņēmēja, pirms tā tiek veikta pie *Zenon*, varēja attaisnot nepieciešamība nodrošināt pārsteiguma efektu. Katrā ziņā, ja veiktās pārbaudes ir atbilstošas Regulai Nr. 2185/96 – kā tas ir pie *Comeng* veiktas pārbaudes gadījumā –, izvēle attiecībā uz to secību ietilpst vienīgi Komisijas un *OLAF* novērtējuma brīvībā.

200 Ņemot vērā izskatāmās lietas apstākļus un pietiekami nopietnu aizdomu esamību, kā atgādināts iepriekš 177.–181. punktā, ir pamats uzskatīt, ka pie *Comeng* veiktā pārbaude bija strikti nepieciešama un iekļāvās *OLAF* novērtējuma brīvības ietvaros.

201 Attiecīgi Komisijai nevar tikt pārmests nekāds Regulas Nr. 2185/96 5. panta pārkāpums.

Par izmeklēšanas paplašināšanas, attiecinot to uz finanšu darījumiem laikposmā no 2002. līdz 2006. gadam, prettiesiskumu [..]

210 Otrkārt, argumenti attiecībā uz noilgumu un argumenti, kas balstīti uz saprātīga termiņa un tiesiskās noteiktības principu pārkāpumu, ir izvērtējami kopā.

[..]

213 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punktā paredzētais noteikums par noilgumu ir piemērojams gan pārkāpumiem, par kuriem tiek noteikts administratīvs sods šīs regulas 5. panta izpratnē, gan pārkāpumiem, saistībā ar kuriem tiek veikts administratīvs pasākums šīs regulas 4. panta izpratnē, proti, pasākums, kura mērķis ir nepamatoti saņemtā labuma atgūšana, kam turklāt nav soda rakstura (spriedumi, 2009. gada 29. janvāris, *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb* u.c., no C-278/07 līdz C-280/07, EU:C:2009:38, 22. punkts; 2011. gada 15. aprīlis, *PK International*/Komisija, T-297/05, EU:T:2011:185, 147. punkts, un 2013. gada 19. aprīlis, *Aecops* /Komisija, T-53/11, nav publicēts, EU:T:2013:205, 41. punkts).

214 Tiesa ir arī nolēmusi, ka, pieņemot Regulu Nr. 2988/95, it īpaši tās 3. panta 1. punkta pirmo daļu, Savienības likumdevējs ir iecerējis ieviest vispārēju noilguma normu, kas ir piemērojama šajā jomā un ar kuru tas ir vēlējies, pirmkārt, noteikt minimālu visās dalībvalstīs piemērojamu termiņu un, otrkārt, atteikties no iespējas piedzīt nepamatoti saņemtus Savienības budžeta maksājumus pēc tam, kad ir pagājis četru gadu termiņš pēc to pārkāpumu izdarīšanas, kas ir saistīti ar strīdīgajiem maksājumiem. No tā izriet, ka kopš Regulas Nr. 2988/95 spēkā stāšanās datuma dalībvalstu kompetentās iestādes četru gadu laikā principā var piedzīt jebkādu no Savienības budžeta nepamatoti saņemtu labumu, izņemot nozarēs, kurās Savienības likumdevējs ir noteicis īsāku termiņu (spriedums, 2009. gada 29. janvāris, *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb* u.c., no C-278/07 līdz C-280/07, EU:C:2009:38, 27. un 28. punkts).

215 Ņemot vērā Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta tvērumu, kāds ir atgādināts judikatūrā, un faktu, ka *OLAF* izmeklēšanas attiecībā uz prasītāju iznākumā varēja tikt noteikti administratīvie pasākumi vai administratīvie sodi, vai krimināsodi, piemērojot valsts tiesības, nevis Savienības tiesības, prasītājs vispār nevar atsaukties uz noilgumu, kas piemērojams saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punktu.

216 Katrā ziņā, pat ja būtu jāuzskata, ka iespējamās krimināvajāšanas ietvaros Grieķijas tiesu iestādēm ir saistoši Regulā Nr. 2988/95 paredzētie noteikumi par noilgumu, ir jāuzsver, kā to pamatoti ir norādījusi Komisija, ka sestās pamatprogrammas līgumu izpildē pieļautais pārkāpums bija nepārtraukts. Ir arī jākonstatē, ka šis pārkāpums ir beidzies 2007. gada 30. septembrī, proti, dienā, kad ir beidzies pēdējais sestās pamatprogrammas projekts, kuru īstenoja *Zenon* (šajā gadījumā *Gnosys*). Ir uzskatāms, ka prezumētais pārkāpums ir beidzies no šī brīža. No tā izriet, ka noilguma termiņš ir sācies tikai no 2007. gada 1. oktobra.

217 Šādā kontekstā ir jāatgādina, ka, pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešo daļu, noilguma termiņa pārtraukšanu lietā attiecībā uz prasītāju var veikt vienīgi ar aktu, kas tam darīts zināms. Prasītājs tiesas sēdē atzina, ka viņš tika informēts par izmeklēšanu ar 2011. gada jūlija vēstuli. Ir lietderīgi arī uzsvērt, ka šajā vēstulē bija minēts, ka prasītājs tiek uzskatīts par konkrētajā izmeklēšana "iesaistīto personu" un ka viņam ir bijusi saziņa ar *OLAF* pārstāvjiem, jo tajā bija atsauce uz prasītāja 2011. gada 6. jūlija vēstuli *OLAF*, ar kuru viņš apstiprināja savu piekrišanu datumam, kurā viņš tiek uzklausīts savā dzīvesvietā Grieķijā. Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka prasītājam 2011. gada jūlijā nosūtītā vēstule pārtrauca noilguma termiņu un faktiski no minētās vēstules datuma sākās jauns četru gadu noilguma termiņš (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2003. gada 13. marts, *José Martí Peix*/Komisija, T-125/01, EU:T:2003:72, 94. punkts).

218 No tā izriet, ka prasītāja arguments saistībā ar lietas noilgumu ir jānoraida.

219 Attiecībā uz argumentu par pienākuma ievērot saprātīgu termiņu administratīvajā procesā pārkāpumu ir jānorāda, ka šāds pienākums ir vispārējs Savienības tiesību princips, kura ievērošanu nodrošina Tiesa un kurš turklāt kā tiesību uz labu pārvaldību sastāvdaļa ir pārņemts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 1. punktā. (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 21. maijs, *Catinis* /Komisija, T-447/11, EU:T:2014:267, 34. punkts). Tāpat ir jāatgādina, ka jautājums par to, vai

administratīvā procesa ilgums ir saprātīgs, ir izvērtējams, ņemot vērā katras lietas konkrētos apstākļus, it īpaši kontekstu, kādā tā iekļaujas, dažādos procesuālos posmus, kas ir īstenoti, lietas sarežģītību, kā arī tās nozīmību iesaistītajiem lietas dalībniekiem (spriedumi, 1997. gada 22. oktobris, *SCK* un *FNK* /Komisija, T-213/95 un T-18/96, EU:T:1997:157, 57. punkts; 1999. gada 16. septembris, *Partex* /Komisija, T-182/96, EU:T:1999:171, 177. punkts, un 2013. gada 19. aprīlis, *Aecops*/Komisija, T-53/11, nav publicēts, EU:T:2013:205, 57. punkts). Izskatāmajā lietā sestās pamatprogrammas īstenošanai noslēgtie līgumi attiecās uz laikposmu no 2002. līdz 2006. gadam un tādējādi aptvēra vairākus gadus. Turklāt Komisijas konstatētie pārkāpumi bija nepārtraukti un izpaudušies šajā pašā laikā. Tādējādi prasītājs nevar pārmest *OLAF*, ka tas ir veicis izmeklēšanu attiecībā uz laikposmu pirms vairākiem gadiem. Turklāt *OLAF* ir rīkojies atbilstoši Regulas Nr. 1073/1999 6. panta 5. punktam tāda ziņā, ka izmeklēšana tika veikta nepārtraukti laikposmā, kas ir samērīgs ar lietas apstākļiem un sarežģītību. Proti, *OLAF* sāka izmeklēšanu 2009. gada decembrī. 2010. gada februārī *OLAF* veica pārbaudi *Comeng* telpās. 2010. gada augustā Komisija sagatavoja galīgā revīzijas ziņojuma projektu un nosūtīja to *Zenon*, kas 2010. gada oktobrī un novembrī sniedza savus apsvērumus par šo projektu. Komisija pieņēma galīgo revīzijas ziņojumu 2011. gada februārī. *OLAF*, pamatojoties uz galīgā revīzijas ziņojuma elementiem, 2011. gada jūlijā informēja prasītāju, ka viņš ir izmeklēšanā iesaistītā persona, 2011. gada septembrī uzklausīja viņa mutvārdu paskaidrojumus, 2012. gada septembrī pabeidza savu izmeklēšanu un 2012. gada oktobrī nosūtīja Grieķijas iestādēm savu galīgo izmeklēšanas ziņojumu. No tā izriet, ka *OLAF* nav pārkāpis ne pienākumu ievērot saprātīgu termiņu administratīvajā procesā, ne tiesības uz labu pārvaldību, kuru sastāvdaļa ir minētais pienākums. Tādā pašā ziņā, ņemot vērā iepriekš minēto, *OLAF* arī nav pieļāvis nekādu rūpības principa pārkāpumu.

[..]

Par trešo pamatu – tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

225 Saistībā ar trešo pamatu prasītājs apgalvo, ka viņa mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas laikā un līdz pat prasības celšanas brīdim viņam bija maz informācijas par izmeklēšanas priekšmetu un par *OLAF* apgalvojumiem attiecībā uz viņu. Viņš uzskata, ka viņam kā izmeklēšanā iesaistītajai personai bija jābūt precīzi un skaidri informētam par katru no faktiem, kas attiecas uz viņu. Tomēr viņš neesot bijis galīgi un detalizēti informēts par apgalvojumiem, kas vērsti pret viņu, un faktiem, par kuriem viņam tiek pārmests, ne arī par apsūdzībām un informāciju, kas nosūtīta Informācijas sabiedrības ĢD un Grieķijas iestādēm, un viņam neesot bijusi iespēja aizstāvēties un tikt uzklausītam par šiem faktiem, ne arī atspēkot eventuāli kļūdainos apgalvojumus.

226 Komisija noliedz šos apgalvojumus.

227 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka saistībā ar trešo pamatu prasītājs norāda, ka ir tikušas pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību, un būtībā izvirza divus pamatus. Pirmkārt, viņš neesot bijis precīzi un skaidri informēts par katru no faktiem, kuri viņam tika pārmesti, un attiecīgi neesot varējis tikt uzklausīts par šiem faktiem. Otrkārt, viņam neesot bijusi piekļuve ne *OLAF* lietas materiāliem, pirms *OLAF* ir sagatavojis savu ziņojumu un norādījis tajā viņa uzvārdu, ne arī pašam galīgajam ziņojumam.

228 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kuri uzsākti pret personu un kuru iznākumā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs lēmums, ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas nodrošināms pat tad, ja nav nekāda tiesiskā regulējuma saistībā ar attiecīgo procesu. Šis princips paredz, ka ikvienai personai, attiecībā uz kuru var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs lēmums, ir jādod iespēja pienācīgi darīt zināmu savu viedokli par pārkāpumu pamatojošiem pierādījumiem, kurus Komisija izmantojusi, lai pamatotu savu lēmumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 1996. gada 24. oktobris, Komisija/*Lisrestal* u.c., C-32/95 P, EU:C:1996:402, 21. punkts).

229 Pirmkārt, attiecībā uz iebildumu, saskaņā ar kuru prasītājs neesot ticis pietiekami skaidri informēts par faktiem, kuri viņam tika pārmesti, un attiecīgi neesot varējis tikt uzklausīts par šiem faktiem, vispirms ir jākonstatē, ka nevienā tiesiskajā regulējumā nav paredzēts *OLAF* pienākums ārējās izmeklēšanas ietvaros informēt izmeklēšanā iesaistītās personas. Turpretim attiecībā uz iekšējām izmeklēšanām Komisijas 1999. gada 2. jūnija Lēmuma 1999/396/EK, EOTK, Euratom par noteikumiem iekšējās izmeklēšanas veikšanai sakarā ar krāpšanas, korupcijas un citu Kopienas interesēm kaitējošu prettiesisku darbību novēršanu (OV 1999, L 149, 57. lpp.) 4. pantā "Iesaistītās personas informēšana" ir noteikts šādi:

"Ja ir konstatēta kāda Komisijas locekļa, ierēdņa vai cita darbinieka iespējama personiska saistība ar lietu, attiecīgā persona ātri jāinformē, ja vien tas nevar traucēt izmeklēšanu [..].

Gadījumos, kad izmeklēšanai nepieciešams ievērot pilnīgu slepenību un vajadzīga tāda izmeklēšana, kas piekrīt kādas valsts tiesu iestādei, ar Komisijas priekšsēdētāja vai ar ģenerālsekretāra piekrišanu var neievērot prasību uzaicināt Komisijas locekli, ierēdni vai citu darbinieku izteikt savu viedokli."

230 Vispārējā tiesa jau ir uzskatījusi, ka *OLAF* iekšējā izmeklēšanā ir pietiekami nodrošināta tiesību uz aizstāvību ievērošana, ja tā atbilst Lēmuma 1999/396 4. pantam (spriedums, 2007. gada 12. septembris, *Nikolaou*/Komisija, T-259/03, nav publicēts, EU:T:2007:254, 245. punkts).

231 Tas pats attiecas uz *OLAF* ārējās izmeklēšanas procedūru. Tā šādā izmeklēšanā ir pietiekami nodrošināta tiesību uz aizstāvību ievērošana, ja, ņemot vērā Lēmuma 1999/396 4. pantā paredzēto, attiecīgā persona ātri ir informēta par iespējamu personisku saistību ar krāpšanu, korupciju vai citām prettiesiskām darbībām, kas kaitē Savienības interesēm, ja vien tas nevar traucēt izmeklēšanu.

232 Izskatāmajā lietā ir jāatgādina, ka 2011. gada jūlijā *OLAF* nosūtīja prasītājam elektronisko vēstuli, kurā informēja, ka viņš tiek uzskatīts par personu, kas iesaistīta izmeklēšanā attiecībā uz projektu *GR/RESEARCH-INFSO-FP6-Robotics and informatics*. Šajā elektroniskajā vēstulē *OLAF* skaidri norādīja, ka tas lūdz prasītājam paskaidrojumus un informāciju par *Zenon* un *Comeng* saistību ar sestās pamatprogrammas pētniecības projektiem. Šajā pašā elektroniskajā vēstulē *OLAF* uzaicināja prasītāju sniegt mutvārdu paskaidrojumus, lai dotu viņam "iespēju paust [savu] viedokli un komentārus par visiem faktiem, kuri uz [viņu] attiecas kā uz iesaistīto personu". Tas norādīja, ka, lai atvieglotu mutvārdu paskaidrojumu sniegšanu, prasītājs tiek aicināts savākt visus nepieciešamos dokumentus attiecībā uz *Zenon* un *Comeng* saistību ar šiem Savienības pētniecības projektiem, proti, faktūrrēķinu, kurus *Comeng* izrakstījis *Zenon*, kopijas, pierādījumus par maksājumiem, starp *Zenon* un *Comeng* noslēgto pakalpojumu līgumu kopijas attiecībā uz darbiem, kurus *Comeng* vārdā veikuši konsultanti, konsultantu nostrādāto darba stundu uzskaites veidlapu kopijas, kā arī starp *Comeng* un citām sabiedrībām, kā, piemēram, [*konfidenciāli*] [2], noslēgto pakalpojuma līgumu kopijas.

233 *OLAF* arī precizēja, ka prasītājam ir tiesības ierasties ar juridisko padomdevēju vai citu pārstāvi un saņemt viņa palīdzību, ka pēc mutvārdu paskaidrojumu sniegšanas beigām viņam tiks lūgts izlasīt protokolu un norādīt, vai viņš piekrīt tā saturam, ka mutvārdu paskaidrojumi var tikt izmantoti administratīvajā procesā, disciplinārlietā, tiesvedībā vai krimināprocesā un ka izmeklēšanas rezultātā var tikt veikta finanšu līdzekļu atgūšana vai lieta var tikt nodota Savienības disciplinārlietu iestādēm vai kompetentajām valsts tiesu iestādēm.

234 2011. gada 7. septembrī divi *OLAF* pārstāvji satikās ar prasītāju viņa dzīvesvietā. No pušu parakstītā mutvārdu paskaidrojumu protokola izriet, ka prasītājs vispirms tika informēts, ka *OLAF* vēlas pārbaudīt būtiskākos faktus un apkopot informāciju par *Zenon* un *Comeng* attiecībām sestās pamatprogrammas līgumu izpildes kontekstā. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka protokolā vispirms ir norādīts, ka [*konfidenciāli*].

2 — Konfidenciālie dati ir aizsegti.

235 Ar 2012. gada 19. septembra vēstuli prasītājs tika informēts, ka *OLAF* ir beidzis izmeklēšanu un ka ir pamats uzskatīt, ka ir izdarīti noziedzīgi nodarījumi, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Vēstulē bija precizēts, ka *OLAF*, balstoties uz šīs izmeklēšanas secinājumiem, ir rekomendējis kompetentajām Grieķijas tiesu iestādēm uzsākt tiesvedību.

236 Ņemot vērā visus šos elementus, ir jāuzskata, ka izskatāmās lietas apstākļos prasītājs pilnībā ir ticis informēts par *OLAF* veiktās ārējās izmeklēšanas motīviem, kā arī par iemesliem, kuru dēļ viņš bija minētajā izmeklēšanā iesaistītā persona, un ka viņš no tiesību viedokļa pietiekami varēja tikt uzklausīts. Konkrēti, no mutvārdu paskaidrojumu protokola izriet, ka viņš pilnībā ir apzinājies [*konfidenciāli*].

237 No tā izriet, ka ir jānoraida iebildums, saskaņā ar kuru prasītājs neesot ticis skaidri informēts par viņam pārmestajiem faktiem un attiecīgi neesot varējis tikt uzklausīts par šiem faktiem.

238 Šādā kontekstā, otrkārt, ir arī jānoraida prasītāja iebildums, saskaņā ar kuru tam neesot bijusi piekļuve ne *OLAF* lietas materiāliem, ne arī pašam galīgajam ziņojumam.

239 Vispirms attiecībā uz piekļuvi *OLAF* lietas materiāliem ir jāuzskata, ka tam nav pienākuma piešķirt ārējā izmeklēšanā iesaistītajai personai piekļuvi dokumentiem, kuri ir šādas izmeklēšanas priekšmets, vai tiem dokumentiem, kurus tas šajā gadījumā pats ir sagatavojis, tāpēc ka var tikt likti šķēršļi *OLAF* uzticētā uzdevuma efektivitātei un konfidencialitātei. Faktiski prasītāja tiesību uz aizstāvību ievērošana ir tikusi pietiekami nodrošināta ar viņam sniegto informāciju (pēc analoģijas skat. rīkojumu, 2003. gada 18. decembris, *Gómez-Reino/*Komisija, T-215/02, EU:T:2003:352, 65. punkts, un spriedumus, 2007. gada 12. septembris, *Nikolaou*/Komisija, T-259/03, nav publicēts, EU:T:2007:254, 241. punkts, un 2008. gada 8. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-48/05, EU:T:2008:257, 255. punkts) un faktu, ka viņš tika uzklausīts mutvārdu paskaidrojumu sniegšanas procesā.

240 Turpinot attiecībā uz piekļuvi galīgajam ārējās izmeklēšanas ziņojumam – nevienā tiesību normā nav paredzēts, ka *OLAF* ir šāds pienākums. Saistībā ar sacīkstes principu – prettiesiskumu attiecībā uz *OLAF* var konstatēt tikai gadījumā, ja gala ziņojums tiktu publiskots vai pēc tā tiktu pieņemts nelabvēlīgs akts (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumus, 2007. gada 12. septembris, *Nikolaou* /Komisija, T-259/03, nav publicēts, EU:T:2007:254, 267. un 268. punkts, un 2008. gada 8. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-48/05, EU:T:2008:257, 259. punkts).

241 Ciktāl gala ziņojumu adresātiem, proti, Komisijai un Grieķijas tiesu iestādēm, varētu būt nodoms pieņemt šādu aktu attiecībā uz prasītāju, pamatojoties uz gala ziņojumu, šīm citām iestādēm, nevis *OLAF* vajadzības gadījumā ir jāsniedz prasītājam piekļuve šiem ziņojumiem saskaņā ar to atbilstošajām procesuālajām normām.

[..]

243 No tā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi nekādu prasītāja tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, un tāpēc trešais pamats ir jānoraida.

Par zaudējumiem un cēloņsakarību [..]

247 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasītājam ir izdevies pierādīt Regulas Nr. 45/2001 25. panta 1. punkta pārkāpumu (skat. iepriekš 98.–102. un 172. punktu). Tomēr prasītājs nav pierādījis jebkādas cēloņsakarības esamību starp šo pārkāpumu un apgalvotajiem zaudējumiem. Proti, viņš nav sniedzis nevienu argumentu, kas ļauj saprast, kā izskatāmajā lietā novēlots paziņojums, informējot datu aizsardzības inspektoru par personas datu, kas attiecas uz viņu, apstrādi, esot nodarījis kaitējumu viņa reputācijai un licis viņam izbeigt savu profesionālo darbību un pārtraukt savu akadēmisko darbību.

Viņš nav arī paskaidrojis, kā minētā novēlotā paziņošana esot viņam nodarījusi jebkādu morālo kaitējumu. Attiecīgi prasība par zaudējumu atlīdzību, ciktāl tā ir balstīta uz iepriekš minēto pārkāpumu, ir jānoraida kā nepamatota.

248 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasība par zaudējumu atlīdzību ir jānoraida kā nepamatota.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Athanassios Oikonomopoulos* atlīdzina tiesāšanās izdevumus, tostarp izdevumus saistībā ar pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Prek Labucka Kreuschitz

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2016. gada 20. jūlijā.

[Paraksti]